

mensch, hij baart het uit zijn ziel, hij maakt het naar zijn beeld.

Als het tenminste echt een boek is, en geen verzameling woorden op dor papier.

Een boek lezen is dus niet woorden lezen, noch zich laten meeslepen door een verhaal, maar het speuren naar de ziel en luisteren naar den harteklop van wat daar van binnen leeft.

Het allereerste keuringswerk gaat dus over de vraag van dood of leven.

Een boek als het onlangs verschenen (en in het Hollandsch vertaalde) werk van Rudolf Bartsch: *Lukas Rabesam, hoe twaalf moderne menschen God zochten*, en ook het oudere: *Jörn Uhl van Gustav Frenssen*, hooren bij de boeken, waarin het leven trilt. De Pleegzoon van Van Lennep is niet uit een ziel, maar uit een verstand (soms ook onverstandig) bestuurde pen geboren.

Het is maak-werk, Peek- en Kloppenburg-confectie. En dan, als hij in het boek het leven heeft ontdekt, moet de keurder, proever, het beoordeelen naar de wetten van de kunst en de moraal.

Gewoonlijk heeft een levend boek een zuiveren stijl, want de stijl is ziel, onmiddellijke schepping.

Wie in de opvoeding zich verplicht acht te rekenen met de kunst (en deze plicht is christenplicht), zal dus de voorkeur geven aan het zuiver kunstproduct. Werkelijke schoonheid is het algemeen-genade-licht, waardoor de mensch in zeker opzicht innerlijk wordt verlicht. Tegen leelijk-gestyleerde, fantastisch-onzuivere, ziekkundig-onwaarschichtige, boeken, moeten wij toornen, omdat wij christenen zijn.

Maar ons christenschap verplicht ons ook tot de keur naar de wetten der moraal.

Wanneer er geen zondebederf was, zou alle kunst per sé zedelijk zijn, omdat alle ware schoonheid is van God.

Maar waar is de pure schoonheid in dit „jammerdal“?

Er is ook een zwoele, perverse, schoonheid uit de diepte.

Niemand durft in de muzikale scheppingen van Wagner en Strausz het schoonheidsmerk ontkennen. En toch ademt die luisteraar somtijds in de atmosfeer van het pessimisme van decadente (ont-aarde) zielen.

Er is aan deze muziek ook het parfum van lagere zinnelijkheid.

Gelijk ook de mooie stijl van Couperus bedwelmend werkt door het parfum van ijdelheid en hartstocht.

De eerste eisch is daarom: de schoonheid moet een reine schoonheid zijn als van een lentezon in onbezwanterde lentelucht.

Maar ook naar den inhoud heeft de kritikus-opvoeder het letterkundig werk te wegen in de weegschaal der moraal.

Alleen de volstrekte naturalist kan zeggen (en dan is het nog enkel zeggen), dat de vorm en inhoud één zijn.

De „tachtigers“ op het eerste feest der nieuw ontdekte kunst zijn van deze leuze dronken (ja werkelijk dronken) geweest.

Ten deele is deze school weer door de koele werkelijkheid ontwaakt, men geeft weer toe, dat in de kunst, althans in de letterkunde, de inhoud eigen waarde heeft.

Maar daarmee zijn wij er nog niet.

Want vooreerst blijft het een vraag, of de moraal van den kunstenaar iets anders is dan die van de maatschappelijke, door de wet beschermde, zede.

En ten tweede is er de uitvlucht, dat de door de maatschappij veroordeelde zede, door den kunstenaar wordt aanvaard als „geheiligd“ door de kunst.

Op dien grond (?) hebben de moderne kunstenaars zelfs „De Hel“ van Barbusse in bescherming genomen tegen de verontwaardiging van het publiek en de aanklacht van den officier van justitie.

De christen-opvoeder keurt dus den inhoud van het boek, geheel afgedacht van den kunstvorm, en naar het recht der voor hem geldende, positief van God geordende, moraal.

Maar dan komt een moeilijkheid.

Twee moeilijkheden.

Keurt ge een boek af, alleen om het feit, dat b.v. de naam des Heeren wordt misbruikt, of ijdele gesprekken worden gevoerd, of flauwe, looze, „tafereelen“ worden „beschreven“?

Dan moet gij uit uw kring bannen het grootste deel van de boeken, die dusver in uw kring als onschuldige ontspanningslectuur werden geduld.

Schrap dan Oltmans, Van Lennep, in ieder geval de meeste modernen. Louis Couperus voorop.

Veroordeelt ge een boek omdat de inhoud niet verenigbaar is met de stellige waarheid van de Schrift?

Geef dan ook aan Selma Lagerlöf in uw boekenkast geen plaats.

Er zijn er onder ons, die, om de enkele reden, dat een letterkundig werk niet positief christelijk is, of zelfs in enkele opzichten door van het christendom afwijkende dingen hindert, niet in den ban doen.

Men breke over de mannen van dit ruimere standpunt niet dadelijk den vonnis-staf.

Er zij eerbied voor conscientie-vrijheid.

Maar, gelijk wij in het begin betoogden, de keur

van het boek moet niet gaan over de enkele zinnen, zelfs niet in hoofdzaak over de z.g. „tafereelen“, maar over den geest en de ziel van het levende boek.

Een boek kan volkomen zuiver en zedelijk zijn, insover het door geen enkel aanstootelijk woord, of gewaagde passage, wordt „ontsiert“, en toch kan juist dat boek het meest gevaarlijk zijn om de ziel, die achter het woordomhulsel ademt.

Het fatalistisch „Eline Vere“ kan van dit boeken-soort misschien het voorbeeld zijn.

Maar dan verder.

De ziel van het boek wordt door den opvoeder in contact gebracht met de ziel van een mensch.

Nu komt het aan op de uiterst fijne beoordeeling, of dit bepaalde boek schadelijk, althans gevaarlijk, is voor dien bepaalden mensch.

Hier zijn allerlei toestanden en verhoudingen mogelijk, die niet onder streng omschreven regelen kunnen worden gebracht, en dus nopen elk geval afzonderlijk te beschouwen, in ieder geval de toepassing niet te zeer afhankelijk te stellen van een zeker systeem.

Eénzelfde boek kan voor de ééne ziel onschuldig, voor de andere ziel verderfelijk zijn.

Een op zichzelf geoorloofd boek kan op zekeren tijd en in zekeren kring in aanmerking komen voor den boycot.

Er zijn immers omstandigheden, dat het drinken van een onnoozel glaasje wijn voor iemand, zelfs voor een heel gezelschap, zondig wordt.

Maar daarom zijn er wel enkele meer algemeene beginsellijnen te trekken, waarnaar de opvoeder zijn methode richten kan.

Daar is b.v. de onderscheiding tusschen groene en rijpere jeugd.

De kwestie van de puberteit (overgangleeftijd). De kinderziel is een afzonderlijke ziel, die in een eigensoortige wereld leeft.

Voor al wanneer zij overgroeit naar de grootemenschelijke wereld is zij voor ontwrichtingen en ont-aardingen vatbaar.

Zij deint bijna hulpeloos mee als een lichte kano, die in een stroomversnelling raakt, of als een zeilschip, dat uit de effen riviermonding opeens wordt opgetild door de golven der „volle zee“.

Tegenover deze half-wassen jeugd is in den laatsten tijd, door de onbezonnenheid der opvoeders, het zwaarst gezondigd.

Ontalijde jeugd-zielen zijn door de onwaakzaamheid der „wakkers“ in den modernen stroom verdronken, nog eer zij water hadden gezien.

Hier moet de reformatie der opvoeding beginnen, en is bezinning plicht.

B. W.

Naschrift. C. B. te A. Uw bibliotheek, waarvan ge mij catalogus zendt, heeft mijn bewondering opgewekt. Door den omvang. Het is mij onbegrijpelijk, hoe ge met betrekkelijk geringe middelen, zulk een leger hebt verzameld. Maar ook de keur, die ge aangelegd hebt, is voorbeeldig. Wellicht kan ik in mijn artikelenreeks, als ik aan de praktische wenken toe ben, van uw arbeid gebruik maken.

J. D. te Y. Dank voor uw belangrijke eigenlevensbeschrijving ten opzichte van de literatuur. Gij geeft mij goed materiaal tot onderzoek.

B. W.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

De organisatie van de Dutch Reformed.

De Dutch Reformed komt onder gewone omstandigheden eenmaal des jaars in Generale Synode te zamen. Zij wordt daartoe opgeroepen door den Voorzitter van de laatst gehouden Synode, die aan den avond van den dag waarop zij voor het eerst samenkomt, voorgaat bij de bediening des Woords. Zoo preekte o.a. Rev. Peter Moerdijk, D. D., die de Synode van 1917 te zamen riep, aan den avond van den eersten dag harer vergaderingen op Woensdag 31 Mei over de woorden: Totdat ik in Gods heiligdommen inging, en op hun einde merkte, Ps. 73:17. Dezen zomer hield de Synode haar honderdveertiende gewone zitting. Ik bedoel daarmee dat de Dutch Reformed haar 114de Synode hield. Om misverstand te voorkomen wil ik opmerken dat ik mij bij de mededeeling van de organisatie dezer kerk zal onthouden van kritische opmerkingen. Om mij nu eens te houden bij eene bepaalde Synode, opdat men leere kennen hoe de gang van zaken is bij deze hoogste kerkelijke vergadering, volg ik het kort verslag van die welke in Mei 1917 gehouden werd in de Reformed Church te Asbury Park, N. J. Haar zitting ving aan op Woensdag 31 Mei; haar laatste zitting werd gehouden op den daaropvolgenden Woensdag, 6 Juni. Aan haar gingen vooraf de vergaderingen van de vier particuliere Synodes, waaronder weer achtendertig Classes ressorteeren. De Particuliere Synodes vergaderen door den regel éénmaal des jaars, en wel in het begin van Mei. De Classes vergaderen gewoonlijk tweemaal 's jaars; in September of October valt door den regel de najaarsvergadering; in Maart, doch meestal in April, de voorjaarsvergadering. Het Moderamen der Generale Synode

wordt samengesteld uit een President, met een vice-President, uit twee tijdelijke scriba's, terwijl een ander der leden wordt aangewezen voor de pers. Deze laatste functionaris wordt voor den duur van een geheel jaar aangewezen. De Synode van 1917 koos tot haar President Rev. J. P. Searle, D.D., de voorzitter van de Faculteit van het Theologisch Seminarie te New Brunswick. De voorzitter van het comité voor de correspondentie en „Religious Exercises“ biedt daarop het programma der Synode aan, wat wij het „Agendum“ noemen, zooveel als een rapport uitgebracht omtrent de werkzaamheden van eene Commissie die samengesteld is uit het zooveel genoemde comité en den President van de voorlaatste Synode. Deze Commissie stelt ook voor de „werkwijze“ die door de Synode zal worden gevolgd om op de meest voordeelige wijze den Synodalen tijd te benutten. Zij doet derhalve het werk dat bij ons vooral door de Synodale Kerk wordt verricht. Zoo'n Commissie wordt telkens weer voor een jaar benoemd ter voorbereiding van de volgende Synode.

Een zeer gelukkig verschijnsel voor de Dutch Reformed is, dat het rapport, dat een overzicht biedt van den stand van zaken, gemeenlijk toename van het tal der leden, der kerken en der predikanten aanwijst, welk verschijnsel, zooals licht valt te vermoeden, gepaard gaat met een gestadigen groei aan bezittingen enz. enz. Uit het rapport, uitgebracht op de Synode van 1917, bleek, dat de Dutch Reformed teekenen geeft van sterken groei. Dit gaf zooveel redenen tot dank, dat de Synode zich verenigde, na het uitgebrachte rapport, in gemeenschappelijk gezang, gebed en dankzegging. Nadat een rapport was uitgebracht, waarin de namen werden genoemd der in den loop van dat jaar gestorven Dienaren des Woords, ging wederom een der leden voor in een „appropriate“ gebed. De lezing van dit rapport werd door de Synode staande aangehoord. Iedere Synode heeft natuurlijk haar bijzondere punten van meer of minder belang. Zoo kwam in '17 de vertaling der kerkorde ter sprake. En moge nu al in de meeste kerken het Engelsch de taal zijn en meer en meer worden, waarin dient te worden gepreekt en waarin ook de verslagen van de Synode worden gegeven, toch verloor de Synode niet uit het oog dat in vele kerken nog in het Nederlandsch wordt gepreekt en daarom heeft zij zorg gedragen, nog wel op de Synode van '17, toen er door het chauvinisme, ontstaan tengevolge van het deelnemen van Amerika aan den wereldoorlog, een actie werd gevoerd tegen het preeken in eenige vreemde taal, zelfs ook in het Nederlandsch, dat haar „Constitution“, wij zouden zeggen, haar kerkorde, in het „Hollandsch“ werd vertaald en wel met de nadere stipulatie, dat zoude worden benoemd eene Commissie, bestaande uit leden, die met die taal goed op de hoogte waren en haar spraken, om de vertaling der kerkorde die aan de Synode werd aangeboden, nauwkeurig na te gaan. Onder de leden der Commissie merkte ik nog op een oude kennis uit mijn studententijd. Op bovengenoemde Synode rapporteerde ook eene Commissie inzake de samenstelling van een „gezangboek“. Omtrent het door deze Commissie samengestelde boek werd door de Synode besloten, nadat het was aangenomen, dat dezelfde commissie ook zorg zou dragen voor de uitgave daarvan, indien mogelijk in overleg en samenwerking met de Commissie die zorgt voor de uitgaven die geschieden vanwege de Dutch Reformed. Uit de acta harer handelingen merken wij dat ook deze kerk, waarin het „Neerlands bloed“ nog stroomt, de gewoonte heeft om zich tot de Overheid te richten met hare wenschen, al zijn die ook niet van zuiver kerkelijken aard. Had ik niet voorgenomen mij van kritiek te onthouden, ik zou aan het feit dat de Synode van Asbury Park, N. J., besloot zich te wenden tot den President der Vereenigde Staten en de beide Kamers (houses of Congress) met het oog op den „tegenwoordigen oorlog“ ter verkrijging van een verbod om sterke dranken te fabrieken en te verkoopen, een waarschuwing willen ontleenen voor die Kerk om zich toch heftig op hare kerkelijke vergaderingen streng te bepalen bij kerkelijke aangelegenheden, opdat de van God gestelde grenzen niet worden uitgewischt. Op de Generale Synode van '17 werd te Asbury ook een rapport uitgebracht door een Synodale Commissie voor Onthouding en naar aanleiding daarvan werd eene resolutie aangenomen, inhoudende het genoemde verzoek, dat als een rekwest, geteekend door den voorzitter en den vasten scriba, zou worden gezonden aan den President der U. S. en de genoemde lichamen.

In hetzelfde jaar 1917 werd door de Synode eene Commissie benoemd, die haar hulp zou bieden, desgevraagd, bij de plechtige herdenking van de Hervorming in de plaatselijke kerken der Reformed. Verder werd toen besloten, nadat het rapport was uitgebracht van eene Commissie, die tot taak had om eene gemeenschappelijke viering van de Hervorming voor te bereiden met de „Reformed Church in the United States“, dat te doen te Akron, Ohio, Philadelphia en New-York.

Ook voor de emeriteering harer dienaren wil deze Kerk goede zorg dragen. De classes stelden aan de Synode voor pogingen te doen om te komen tot de vorming van een kapitaal van minstens \$ 1.000.000

et een
terwijl
oor de
or den
Synode
Searle,
Theo-
voor-
nie en
ramma
oemen,
ent de
mengen
den
Com-
e door
meest
nulten.
vooral
n Com-
enoemd

Dutch
erzicht
oename
ikanten
valt te
n groei
uitge-
dat de
n groei.
Synode
t, in ge-
ing. Na-
namen
at jaar
om een
bed. De
e staan-
lijk haar
ng. Zoo
ake. En
ngelsch
in dient
gen van
de Syn-
nog in
m heeft
de van
a tenge-
an den
gen het
in het
zouden
t werd
zoude
nde uit
aren en
erde die
urig na
merkte
identen-
nde ook
van een
missie
esloten,
missie
laarvan,
met de
chieden
a harer
waarin
ewoonde
et hare
kerke-
mij van
dat de
zich te
Staten
ss) met
ter ver-
te fabri-
g willen
lefst op
alen bij
God ge-
de Gene-
een rap-
missie
an werd
genoem-
ad door
worden
de ge-

Synode
alp zou
denking
ken der
dat het
ssie, die
viering
de „Re-
te doen
k.
ren wil
den aan
en tot de
000.000

voor de pensioneer van emeriti. De Synode ging op dit voorstel in en benoemde een Commissie, wij zouden zeggen Deputaten, om heel het plan in ontwerp te brengen en de uitvoering nader te regelen.

De hoogleraren aan de seminaries worden benoemd door de Generale Synode. Nog benoemt deze vergadering deputaten, een Commissie, aan welke de zorg voor allerlei publicatiën is opgedragen, gelijk bijv. uit de Curatoren van de Theologische School te Kampen, broeders worden benoemd inzake de uitgave van „De Bazuin”. „The Christian Intelligencer” heeft lange jaren zoo ongeveer de plaats ingenomen bij The Reformed, als „De Bazuin” ten onzent, vooral in vroeger jaren innaam in den kring van de Christelijke Gereformeerde Kerk.

De Generale Synode benoemt ook een Scriba voor heel het Synodejaar, gelijk dit eveneens het geval is met de vier particuliere Synodes. Deze zijn de „stated clerks”. Onder de Particuliere Synode van New-York ressorteerden in 1916, acht classes en te zamen 75 kerken, waarin 190 predikanten dienst deden; onder die van Albany, negen classes, met 145 kerken en 119 predikanten; onder die van Chicago, tien classes met 250 kerken, en 247 predikanten en onder die van New-Brunswick ook tien classes met 161 kerken en 203 predikanten. De Reformed telt thans ruim 730 kerken met 760 predikanten, terwijl er nog geen tien candidaten zijn tot den Dienst. Zij tellen een 600.000 leden. De contributiën zullen ongeveer tegen de \$ 3.000.000 beloopten. Tot de Reformed behooren ook enkele Kerken, waarin de Deutsche taal wordt gebruikt bij de Prediking. Als ik de naamlijst naga van de Predikanten, die bij de Reformed dienen, dan treft mij het groot getal van namen, die niet enkel van Nederlandschen oorsprong zijn, maar ons herinneren aan de vaderen van den eersten Trek en aan vele families die nog in onze Kerken leven.

G. KEIZER.

PERS-SCHOUW.

Nieuwe melodieën voor onze psalmen.

„De Harp”, maandblad ter bevordering van de Toonkunst onder de Christenen in Nederland, brengt opnieuw het denkbeeld ter sprake van nieuwe melodieën voor onze psalmen. Het schrijft:

Natuurlijk willen wij vasthouden aan het „Boek der Psalmen”, zooals ons de Heilige Schrift die geeft, tenzij een betere vertaling ons wordt gegeven. We hebben althans stemmen vernomen, die op een betere vertaling van de Heilige Schrift in zijn geheel aandringen. Dit dunkt ons het aller-eerste werk. Daarna kan worden nagegaan in hoeverre onze vertalers accoord kunnen gaan met de thans gebruikte berijmingen, of verbeteringen of nieuwe berijmingen moeten worden gegeven. Er zijn er die we niet gaarne zouden missen. Wat de tekst betreft moet dus met zorg gekozen, verstaanbare taal voor ons, die leven in de 20ste eeuw. Maar niet alleen woorden die ons uit het hart gegrepen zijn, neen, ook melodieën. En ook hier, we zouden niet gaarne de mooie melodieën willen missen.

Het is toch feitelijk onzin, dat vele onze psalmen niet gezongen worden om de moeilijke wijzen, die niet in het gehoor liggen van onze kerkangers. Sinds een paar eeuwen is er reeds een schat van kostelijk tekst-materiaal verloren gegaan, omdat de melodieën niet onder ieders bereik liggen. Wij binden ons gaarne aan den tekst der Heilige Schrift, maar achten ons toch niet voor immer gebonden aan de melodieën uit de 16e en 17e eeuw. Als het noodig is moeten we willen verbouwen. Zeker, we hebben eerbied voor het werk van onze voorvaderen, maar hun zienswijze in hun tijd behoeft niet de onze te zijn. Op hun beurt hebben toch ook zij verbouwd en vernieuwd. Wil men enkele melodieën onze Psalmen bewaren, als antiekiteit, best, maar men dringe zo onze kerkangers geen dag langer op. Er zijn voldoende redenen om hen, die krampachtig aan die oude melodieën vasthouden, trachten te overreden. Het staat voor ons nog niet vast of deze melodieën vroeger wel gezongen werden. Wel staat vast, dat gezien de gangbare koraal-boeken van een eeuw terug, de chaos van stemmen groot moet geweest zijn. De vele variaties, die de organisten zien veroorzaakt, zijn hiervan een duidelijk bewijs.

Laat mij „De Harp” mogen verzekeren, dat velen met mij warme voorstanders van de verbouwing en de vernieuwing van onze psalmbundel zijn, mits slechts toegezien wordt, dat geen vandalisme worde gepleegd. Het is voorzeker te betreuren, dat zoo menige psalm bijna niet te zingen is. Doch ik geloof, dat de methode, die de schrijver van dit artikel wenscht te volgen: eerst een betere bijbelvertaling, daarna een betere psalmberijming en ten laatste een betere melodie, de zaak op de lange baan schuift. „De Harp” geeft zelf toe, dat er zulk een schat van kostbaar tekst-materiaal verloren gaat door de moeilijke wijzen. Welnu, laten onze toonkunstenaars beginnen met voor dat tekst-materiaal nu vast nieuwe melodieën te ontwerpen. Voldoen deze, dan zal er stellig voor invoering worden geijverd. Mogelijk zal een betere psalmberij-

ming er zich dan straks bij aanpassen. Of anders hebben wij er toch tot dien tijd genot van.

Voor alle reformatie geldt deze regel: men moet niet alleen goede denkbeelden opperen, maar ze ook uitwerken.

Drie vragen.

Toen de krachten van wijlen prof. Rutgers zinderdooen verminderden, vroeg men zich in onze kringen weleens met bezorgdheid af, wie deze grootmeester in het kerkrecht als vraagbaak zou vervangen, indien hij eens het hoofd neerleefde? Gelukkig heeft de Heere voorzien. Wij bezitten in prof. H. H. Kuyper een man, die in de historie van het Gereformeerde Kerkrecht doorkneet is en op bewonderenswaardige wijze de aloude beginselen weet toe te passen op nieuwe toestanden. Rutgers' profetenmantel is — het lijdt geen tegenspraak m.i. — op hem gevallen. In „De Heraut” beantwoordde hij weer eenige kerkrechtelijke vragen met een duidelijkheid en beslistheid, die aanspraak geeft op dank.

De eerste vraag luidde of een kerkeraad het recht heeft aan een vader den doop van zijn kind te weigeren, omdat deze vader met een broeder der gemeente in onmin leeft? Daarop geeft prof. K. ten antwoord, dat een kind van niet-geëxcommuniceerde ouders zonder eenigen twijfel recht heeft op den doop. En dan laat hij erop volgen:

Natuurlijk is het een andere vraag, of wanneer de Kerkeraad op iemand de zoogenaamde eerste trap van censuur heeft toegepast of hem wegens onbevoegdheid van het Avondmaal heeft afgehouden, zulk een dan als getuige bij den doop van zijn kind kan optreden. Maar in dat geval kan de moeder of een ander als doopgetuige optreden. Alleen, de doop aan het kind mag dan niet geweigerd worden. Het kind heeft op dien doop een wettig recht.

De tweede vraag is, of in geval van zeer ergelijke en openbare zonde de kerkeraad niet tegelijk met de afhouding van het Avondmaal moet overgaan tot de publieke bekendmaking aan de gemeente van de hardnekkigheid van den zondaar. Na een korte toelichting van art. 76 en 77 onzer kerkenorde antwoordt prof. K.:

Eerst moet de Kerkeraad als men zoo wil de stille censuur op iemand toepassen en hem van 't Avondmaal afhouden, zonder dit aan de gemeente mede te deelen. Wanneer dit en de daarop volgende vermaningen niet baten, mag eerst tot de openlijke bekendmaking van de censuur worden overgegaan. De grond hiervoor is, zooals art. 77 dan ook niet onduidelijk aangeeft, dat de openlijke bekendmaking van de censuur aan de gemeente alleen dan geoorloofd is, wanneer men te doen heeft met een hardnekkigen zondaar, d.w.z. die weigert naar de vermaningen van den Kerkeraad te luisteren. De grootte en openbaarheid van de gepleegde zonde kan hierin geen verandering brengen. Alleen zal, wanneer de hardnekkigheid duidelijk blijkt door een voortleven in zulk een ergelijke zonde, de Kerkeraad des te spoediger hebben over te gaan tot de afsnijding, waarvan de publieke bekendmaking aan de gemeente de eerste trap vormt.

De derde vraag is er een, die telkens in onze kerken weer opduikt, n.l. of de zgn. verplichte aftreding van ouderlingen en diakenen wel in overeenstemming is met Gods Woord? Ik kan hier de heele uiteenzetting niet overnemen (die leze men in „De Heraut” zelf), maar geef alleen de slotsom:

Is er dus op grond van de Schrift over dit vraagstuk geen stellige uitspraak te doen, omdat de Schrift ons hieromtrent geen nadere verklaring geeft, dan heeft de Kerk ook de vrijheid om deswege naar haar inzicht bepalingen te maken. En dan is er zeker veel, wat voor de regeling, die van meet af in de Gereformeerde Kerken is ingevoerd, om de ouderlingen en diakenen niet voor hun leven te kiezen, pleit.

Vooreerst, dat de taak van het ambt, vooral wanneer de ambtsdrager daarbij nog een gewoon beroep heeft waar te nemen, zooals het met de ouderlingen en diakenen het geval is, (maar niet met de predikanten), te zwaar is om voor het leven te worden vervuld. Dat is dan ook het motief, dat voorop wordt gesteld door onze vaderen. Indien men ouderlingen en diakenen had, die zich geheel aan het ambt konden wijden, zou de zaak anders staan.

In de tweede plaats, merkten onze vaderen op, wordt door deze aftreding voorkomen, dat er een soort bureaucratie, een regentenclub, zich in den Kerkeraad vormt. Juist de verplichte aftreding maakt, dat de gemeente voortdurend toezicht houden kan op de ambtsdragers, doordat zij degenen, die minder goed dienen, door anderen vervangen kan. En in de derde plaats wordt door deze verplichte aftreding aan de andere krachten en gaven, die God in de gemeente schonk, gelegenheid gegeven ook in het ambt te dienen. Anders worden deze gaven ongebruikt gelaten, wat zeker niet de bedoeling des Heeren kan zijn, die deze gaven ons schonk.

Natuurlijk kunnen we dit heele vraagstuk hier niet in den brede ophalen. Maar we hopen door dit korte antwoord onze vrager tevreden te hebben gesteld.

Oude planje?

Het vragen naar den zuiveren kerkelijken weg doet goed aan, vooral in een tijd, waarin door

sommigen met de beginselen van ons Gereformeerd Kerkrecht wordt gespeeld. Het meest krasse staaltje leverde daarvan onlangs Ds. Wisse. Wij zijn niet van plan hierop telkens terug te komen, omdat dit vervelend zou worden, maar voor een stukje uit de „Rijnlandsche Kerkbode” moet een uitzondering gemaakt. Ds. Gunst herinnert daarin allereerst aan de houding, welke Ds. Wisse aannam bij het nittreden van Ds. den Hengst van Veenendaal en waarbij hij het zoo verlaten van de kerk scherp veroordeelde, maar haalt vervolgens een gedeelte aan uit Wisse's boekje „Ten Disch Geleid”. Daar richt hij zich aldus tot de jonge leden:

„Gij stelt u thans met eigen instemming onder toezicht en tucht van den Kerkeraad. Erken dan uwe opzieners; zij houden wacht over uwe ziel. Betoon hun den van God gevraagden eerbied. Bid voor hen. Niet alleen voor de leeren zult ge deze erkentelijke achtting hebben, maar eveneens voor de ouderlingen en diakenen. De Heilige Geest heeft ze aangesteld over de kudde Gods. Acht ge u ooit in eenige zaak verongelikt, bewandel dan den Kerkelijken ordelijken weg. In onze dagen van anarchistischen geest, zijn de menschen lichtvaardig geneigd, Kerk en ambtsdragers den rug toe te keeren. Dan blijven zij thuis zitten, als Gods Woord wordt gepredikt, of pogen nieuwe „kerkjes” te stichten. Zoo betaamt het den leden van Christus echter niet. Dit is wel uit het vleesch; en in den regel meer om eigen gekrenkte hoogheid te hulp te komen; maar 't is niet naar den geest der ootmoedigheid.”

Hoe kan Ds. Wisse dit met zijn eigen gedrag rijmen? Of werpt hij het als oude planje van zich?

De ondersteelde wedergeboorte.

Velen blijken zich niet meer klaar te herinneren wat de Synode van Utrecht in 1905 omtrent de veronderstelde wedergeboorte bepaalde. Daarom deed de „Utrechtsche Kerkbode” een goed werk het rapport, dat toen werd aangenomen, op dit punt nog eens af te drukken. Het is wel noodig, dat men hiervan goed kennis neemt, omdat onze kerken dienaangaande in een verkeerd daglicht worden geplaatst. Het luidt als volgt:

En wat eindelijk het vierde punt, de ondersteelde wedergeboorte aangaat, verklaar uwe Synode, dat volgens de Belijdenis onze Kerken het zaad des verbonds, krachtens de belofte Gods, te houden is voor wedergeboren en in Christus geheiligd, totdat bij het opwassen uit hun wandel of leer het tegendeel blijkt; dat het echter minder juist is te zeggen, dat de doop aan de kinderen der geloovigen bedienend wordt op grond van hun ondersteelde wedergeboorte, omdat de grond van den doop is het bevel en de belofte Gods; dat voorts het oordeel der liefde, waarmede de Kerk het zaad des verbonds voor wedergeboren houdt, geenszins zeggen wil, dat daarom elk kind waarlijk wedergeboren zou zijn, omdat Gods Woord ons leert, dat niet allen Israël zijn, die uit Israël zijn en van Izak gezegd wordt: in hem zal u het zaad worden genoemd (Rom. 9:6, 7), zoodat in de prediking steeds op ernstig zelfonderzoek moet worden aangedrongen, aangezien alleen wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.

Voorts houdt de Synode met onze Belijdenis staande, dat „de sacramenten niet ijdel noch ledig zijn om ons te bedriegen, maar zichtbare teekenen en zegelen van een inwendige en onzienlijke zaak, door 't middel derwelke God in ons werkt door de kracht des Heiligen Geestes” (Art. XXXIII) en dat inzonderheid de doop „het bad der wedergeboorte” en „de afwassing der zonden” wordt genaamd, omdat God „ons door dit Goddelijk pand en teeken wil verzekeren, dat wij zoo waarachtiglijk van onze zonden geestelijk gewassen zijn, als wij uitwendig met water gewassen worden”, waarom onze Kerk in het gebed na den doop „God dankt en looft, dat Hij ons en onze kinderen door het bloed van Zijnen geliefden Zoon Jezus Christus al onze zonden vergeven en ons door Zijnen Heiligen Geest tot lidmaten van Zijnen Eeniggeboren Zoon en alzoo tot Zijne kinderen aangenomen heeft en ons dat met den heiligen Doop bezegelt en bekrachtigt”, zoodat onze Belijdenisschriften wel duidelijk leeren, dat het Sacrament des Doops beteekent en verzegelt de afwassing der zonden door het bloed en den Geest van Jezus Christus, d.w.z. de rechtvaardigmaking en de vernieuwing door den Heiligen Geest als weldaden, die God aan ons zaad geschonken heeft. Intusschen meent de Synode, dat de stelling, dat elk uitverkoren kind daarom reeds vóór den doop mettedaad wedergeboren zou zijn, noch op grond van de Belijdenis te bewijzen is, dewijl God Zijne belofte vervult naar Zijne vrijmacht op Zijn tijd, hetzij vóór, of onder, of na den Doop, zoodat het eisch is zich hierover met groote omzichtigheid uit te laten en niet wijs te willen zijn boven hetgeen onze God heeft geopenbaard.

Uwe Commissie meent, dat wanneer Uwe Synode een verklaring in dezen zin kan afleggen, de erede der Kerken niet weinig zou bevorderd worden, terwijl daaraan een vermaning zou kunnen worden toegevoegd om alle harde en ongewone uitdrukkingen zooveel mogelijk te mijden, elkander over en weer in liefde te dragen en in de eerste plaats het oog gevestigd te houden op hetgeen tot de stichting en den opbouw der gemeente dienen kan.